

НИКОЛАЙ РУБЦОВ

(1936-1971)

ИЗБРАНИ СТИХОТВОРЕНИЯ

Превод от руски – Светлозар Жеков

* * *

В часа на музика печална
Река спокойна виждам аз,
И женски глас – слова прощални –
И шепот на брези край нас.

И първи сняг в небето старо
Над жълтите тревы в степта,
И път без слънце, път без вяра
На късни жеравни ята.

Душата немощно блуждае
В изпепелена силна страст.
Отдавна трябваше да зная,
Че в призраци съм влюбен аз.

Но все едно – до късно в здрача –
Нима ще можеш да ги спреш! –
Цигулки в надпревара плачат
За обич и за тих копнеж.

ИЗБРАННОЕ

* * *

В минуты музыки печальной
Я представляю желтый плес,
И голос женщины прощальный,
И шум порывистых берез,

И первый снег под небом серым
Среди погаснувших полей,
И путь без солнца, путь без веры
Гонимых снегом журавлей...

Давно душа блуждать устала
В былой любви, в былом хмелю,
Давно понять пора настала,
Что слишком призраки люблю.

Но все равно в жилищах зыбких –
Попробуй их останови! –
Перекликаясь, плачут скрипки
О желтом плесе, о любви.

И все пак под небето ниско
Аз виждам ясно – до сълзи –
Река спокойна, думи близки
И шумолене на брези.

И вечен е мигът прощанен,
Със времето – необясним.
В часа на музика печална –
Притихнали – да помълчим.

1966

БРЕЗИ

Падат жълти листи от брезите,
Сякаш шепот някъде звучи.
Слушам – и напират в миг сълзите
В моите неплакали очи.

Ще си спомня всичко аз неволно
И ще го усетя със кръвта.
Ще ми бъде радостно и болно,
Както често е във любовта.

Прозата все пак ни побеждава –
Сякаш в мрачни дни потъваш ти.
Та нали и днес бреза такава
И над майчиния гроб трепти.

Бе убит баща ми във войната,
А у нас край селския площад
Като пчелен кошер – в дъжд и вятър –
пак шумеше златен листопад.

Моя Рус, обичам в теб брезите!
Помня ги сред мрак и сред лъчи...
Затова напират в миг сълзите
в моите неплакали очи.

1957

И все равно под небом низким
Я вижу явственно, до слез,
И желтый плес, и голос близкий,
И шум порывистых берез.

Как будто вечен час прощальный,
Как будто время ни при чем...
В минуты музыки печальной
Не говорите ни о чем.

1966

БЕРЕЗЫ

Я люблю, когда шумят березы,
Когда листья падают с берез.
Слушаю - и набегают слезы
На глаза, отвыкшие от слез.

Все очнется в памяти невольно,
Отзовется в сердце и в крови.
Станет как-то радостно и больно,
Будто кто-то шепчет о любви.

Только чаще побеждает проза,
Словно дунет ветер хмурых дней.
Ведь шумит такая же береза
Над могилой матери моей.

На войне отца убила пуля,
А у нас в деревне у оград
С ветром и дождем шумел, как улей,
Вот такой же желтый листопад...

Русь моя, люблю твои березы!
С первых лет я с ними жил и рос.
Потому и набегают слезы
На глаза, отвыкшие от слез...

1957

НОЩ В РОДНИЯ КРАЙ

Столетен дъб. Застинали води.
И сенките – прозрачни, издължени.
Тъй тихо – сякаш никога преди
в полята бурен вятър не е стенел.

Тъй тихо – сякаш никога преди
От гръмове не ехтял простора!
Ветрец над езерото не трепти
И сламата не шумоли на двора,

А сред нощта – бекасов сънен вик...
Завърнах се – животът се не връща!
Какво пък? И това ти стига също –
Да продължиш безкрайно този миг,

Когато си далече от беди
Сред сенките прозрачни, издължени...
И тъй е тихо – не като преди –
Че сякаш буря няма пак да стене.

И цялата душа, сега без жал
щом потопиш сред тайнството щастлива,
ще те облее светлата печал,
тъй както лунен лъч света облива.

НОЧЬ НА РОДИНЕ

Высокий дуб, глубокая вода,
Спокойные кругом ложатся тени,
И тихо так, как будто никогда
Природа здесь не знала потрясений.

И тихо так, как будто никогда
Здесь крыши сел не слыхивали грома.
Не встрепенется ветер у пруда
И на дворе не зашуршит солома.

И редок сонный коростеля крик.
Вернулся я – былое не вернется.
Продлится пусть хотя бы этот миг,
Ну, что же – пусть хоть это остается,

Пока еще не ведома беда,
И так спокойно двигаются тени,
И тихо так, как будто никогда
Уже не будет в жизни потрясений.

И всей душой, которую не жаль
Всю потопить в таинственном и милом,
Овладевает тихая печаль,
Как лунный свет овладевает миром.